

Бережна К. С.

КОВОРКІНГ ЯК НАПРЯМ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПУБЛІЧНИХ БІБЛІОТЕК УКРАЇНИ

Соціокультурний аспект бібліотечної діяльності, який розуміється як цілеспрямована і спеціально організована система дій і заходів, метою яких є сприяння вдосконаленню інтелектуального, матеріального та естетично-духовного стану суспільства, є вагомим напрямом бібліотечної роботи. В сучасних умовах це вид діяльності, який можна представити у вигляді формули: культурна діяльність = творча діяльність + комунікаційна діяльність, для бібліотек має бути пріоритетним.

Соціокультурна діяльність бібліотек реалізується в процесі підготовки і проведення соціокультурних заходів. Відвідування останніх у публічних бібліотеках України демонструє позитивну динаміку: якщо показник відвідуваності у 2008 р. становив 14 449,0 тис. осіб, то у 2016 р. він склав 14 892,6 тис. осіб. Це свідчить про розгортання інформаційного сервісу публічних бібліотек України та про важливість цього напрямку роботи.

Одним з прогресивних напрямків соціокультурної діяльності публічних бібліотек є коворкінг. Поняття коворкінг пішло від англійського слова, що означає «спільно працюючі» і розглядається як модель роботи, в якій учасники, залишаючись незалежними і вільними, використовують загальний простір для своєї діяльності. Зокрема, коворкінг популярний серед фрілансерів, віддалених співробітників, перекладачів, програмістів, дизайнерів, підприємців. Коворкінг займає проміжне місце між роботою з дому і використанням окремого офісу. В такому вільному офісі має бути вся необхідна офісна техніка і інтернет, зазвичай це WiFi, різні місця для роботи, столи та комфортні крісла, кава, чай і ласощі. При цьому є щоденна або щомісячна плата за користування таким приміщенням, своєрідна оренда. Відкриття коворкінг-центрів в бібліотеках надає останнім ряд переваг.

Бібліотека залучає користувачів, звертає на себе увагу, отримує додатковий дохід, підвищує відвідуваність і запроваджує нові форми роботи. Така модель роботи підходить тим фрілансерам, яким не потрібно проводити зустрічі, а потрібне комфортне середовище і інтернет. Зарубіжні книгозбірні широко практикують надання послуг коворкінг-зон в денний, і, навіть, в нічний час. Вночі за плату надається робоче місце, крім цього, можливо користуватися всіма сервісами, які надає звичайна бібліотека: книги, комп'ютери, WiFi, і все це за невеликі гроші порівняно з іншими коворкінг платформами.

Публічні бібліотеки України, опановуючи досвід зарубіжних бібліотек, також створюють коворкінг-зони. У 2017 році коворкінг-центр відкрито на базі Шосткинської центральної міської бібліотеки ім. Л. Толстого за ініціативи міського голови. У першу чергу він створений для підтримки креативної молоді – старшокласників та студентів, які прагнуть розвиватися. Це проект, який надає можливість талановитим особистостям проявити себе в ІТ- технологіях. У коворкінгу є все необхідне для роботи та комфорту: комп'ютери, Інтернет, 3Д – принтер, зручні меблі, зона для відпочинку, кава. Загалом у коворкінг-центрі обладнано 11 робочих місць з комп'ютерами, хоча можна використовувати для роботи і власні технічні пристрої. Учасники коворкінг-центру мають можливість спілкуватися, знаходити нові знайомства та обмінюватися ідеями, допомагати один одному, на відміну від роботи вдома. До основної групи коворкінгу входить 20 чоловік. Вони будуть контролювати роботу стажерів, кількість яких може наближатися до сотні. На базі Центру будуть проводитись семінари і тренінги, на яких учасники зможуть навчатися, обговорювати питання та ділитися своїм досвідом.

Кожна бібліотека України може заявити про себе як про сучасну бібліотеку, коворкінг-простір або платформу громадських ініціатив на ресурсі #УрбанПростір – першому інтерактивному онлайн-реєстрі усіх публічних просторів України. Це сервіс, який покликаний розв'язати проблему інформування українців про публічні простори їхніх міст, де у вільному доступі користувач може знайти місце для відпочинку або роботи, подивитись, як

працюють сучасні бібліотеки та музеї, розшукати цікаву саме для себе платформу громадських ініціатив. Станом на 2018 р. на цій платформі зареєстровано 21 сучасну бібліотеку.

Перспективами впровадження технологій коворкінгу у роботу публічних бібліотек є: модернізація фізичних просторів відповідно до потреб сучасних користувачів; підвищення економічної ефективності; залучення до бібліотеки представників технологічної і креативної спільнот. Коворкінг як напрям соціокультурної діяльності публічних бібліотек є ефективним інструментом трансформації їх інформаційного сервісу та платформою для об'єднання та самореалізації жителів їхньої громади.